

رابطه حمایت اجتماعی با احساس غربت دانشجویان جدیدالورود

حسین جناآبادی^۱، فرامرز سابقی^۲

۱- دکترای روان شناسی، دانشیار دانشگاه سیستان و بلوچستان، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، (نویسنده مسئول) زاهدان، ایران، (نویسنده مسؤل).

hjenaabadi@ped.usb.ac.ir

۲- کارشناس ارشد آموزش ابتدایی، مربی دانشگاه سیستان و بلوچستان، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، زاهدان، ایران

چکیده:

مقدمه: از مشکلات دانشجویان جدیدالورود می توان به مسئله احساس غربت و نیاز به حمایت اجتماعی آنان اشاره کرد. بدین منظور مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه میزان نیاز به حمایت اجتماعی با احساس غربت دانشجویان جدیدالورود دانشگاه سیستان و بلوچستان انجام گرفت.

روش پژوهش: مطالعه حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی و جامعه مورد مطالعه آن دانشجویان جدیدالورود دانشگاه سیستان و بلوچستان در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ بود. به شیوه نمونه گیری تصادفی تعداد ۳۳۳ نفر از آنان در آبان ماه مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع آوری اطلاعات دو پرسشنامه احساس غربت اژه ای و دیگران (۱۳۸۷) و مقیاس چند بعدی حمایت اجتماعی ادراک شده زیمت و دیگران (۱۹۸۸) بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن و رگرسیون چندگانه با استفاده از نرم افزار SPSS17 استفاده شد.

یافته ها: بین میانگین نمرات دانشجویان دختر و پسر در دو مؤلفه حمایت اجتماعی و احساس غربت تفاوت معنی داری مشاهده نشد ($P > 0/05$). بین میزان نیاز به حمایت اجتماعی و زیرمقیاس های سه گانه آن با احساس غربت دانشجویان رابطه مثبت و معنی داری مشاهده شد ($R = 0/198, P < 0/05$). نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد که از زیرمقیاس های سه گانه حمایت اجتماعی، زیرمقیاس خانواده قابلیت تبیین و پیش بینی احساس غربت این گروه از دانشجویان را داشت ($P < 0/05$). **نتیجه گیری:** هرچه افراد نیازمند حمایت اجتماعی بیشتری باشند به همان نسبت احساس غربت بیشتری را نیز تجربه می کنند.

کلیدواژه ها: حمایت اجتماعی، احساس غربت، دانشجویان جدیدالورود، دانشگاه سیستان و بلوچستان.

مقدمه و هدف

از خانواده علاوه بر چالش های فوق، با چالش ها و فشارهایی مانند احساس غربت^۱، تنهایی، فقدان حمایت اجتماعی و نظایر آن مواجه می شوند (۲). احساس غربت وضعیت پیچیده شناختی، انگیزشی و هیجانی خاصی است که با اشتغالات فراوان ذهنی در مورد محیط قبلی و تمایل به بازگشت به سمت آن همراهی دارد و معمولاً با خلق افسرده و نشانه های مختلف روان تنی تجربه می شود (۳). دهمین تجدید نظر طبقه بندی بین المللی بیماری ها

ورود به دانشگاه، به همان اندازه که برای فرد فرصت های جدید به همراه می آورد، وی را با چالش ها و عوامل تنش زا نیز روبرو می کند که به نحوی اجتناب ناپذیر با چنین انتقالی همراهند. پذیرفتن نقش های جدید، تقاضاهای تحصیلی، مشکلات مالی، کاهش اعتماد به نفس، نقص در مهارت های مطالعه، کم جرأت بودن در هنگام تعاملات اجتماعی، اضطراب و تنش زیاد نمونه ای از این مشکلات می باشند (۱). در این میان دانشجویان خوابگاهی و دور

¹ - Homesickness

فرد به حمایت اجتماعی^۱ نام برد. از اواسط دهه ۷۰ علاقه فزاینده ای نسبت به مطالعه نقش حمایت اجتماعی به عنوان یک منبع مقابله ای بیرونی به چشم می خورد (۱۰). حمایت اجتماعی یک شبکه اجتماعی^۲ است که برای افراد منابع روان شناختی و محسوسی را فراهم می کند تا بتوانند با شرایط استرس زای زندگی و مشکلات روزانه کنار بیایند (۱۱). حمایت اجتماعی شامل مساعادت های وسیله ای^۳، اطلاعاتی^۴ و احساسی^۵ است که توسط دیگران تأمین می شود. حمایت وسیله ای منابع مادی مانند غذا و پول، حمایت اطلاعاتی داده ها، آمار، اطلاعات و حمایت احساسی همدلی، اهمیت دادن و درک طرف مقابل را در بر می گیرد (۱۲).

نکته قابل تأمل این است که تمام روابطی که فرد با دیگران دارد حمایت اجتماعی محسوب نمی شوند. به بیان دیگر روابط منبع حمایت اجتماعی نیستند، مگر آن که فرد آن ها را به عنوان منبعی در دسترس یا مناسب برای رفع نیاز خود ادراک کند (۱۳). در ضمن روابط اجتماعی با ویژگی هایی از قبیل آمادگی فرد برای به دست آوردن اطلاعات، پیشنهادها از سوی دیگران؛ توانایی حساب کردن روی کمک دیگران؛ احساس امنیت و اطمینان نسبت به دیگران و داشتن روابط باز با آنان؛ روابط مبتنی بر منافع و دلبستگی مشترک؛ افزایش حمایت اجتماعی را به دنبال دارد (۱۴). سارافینو (۲۰۰۲) بیان می کند کسانی که از حمایت اجتماعی برخوردارند، احساس می کنند کسی دوستشان دارد، به آنها اهمیت داده می شود، دیگران آنان را افرادی محترم می شمارند و خود را بخشی از شبکه اجتماعی خانواده، دوستان یا سازمان های اجتماعی می دانند که می تواند منبع کمک های مادی، معنوی و خدمات دو جانبه هنگام نیاز باشد (۱۵) و در نتیجه بهتر قادر خواهند بود در رویارویی با رخدادهای فشارزای زندگی ایستادگی کنند، به طور مؤثرتری با آنها مقابله نمایند و نشانه های کمتری از

احساس غربت را به عنوان یک واکنش شبه افسردگی نسبت به ترک محیط آشنا در نظر می گیرد که با تفکرات بازگشت به خانه و یا محیط آشنا مشخص می شود (۴). احساس غربت پدیده ای عام است و مختص دانشجویان نمی باشد به طوری که مطالعات نشان می دهد در مجموع ۵۰ الی ۷۰ درصد افراد حداقل یکبار در عمر خویش احساس غربت را تجربه کرده اند (۵). این پدیده در دانشجویان به ویژه در سال اول دانشگاه بیشتر رایج می باشد. مطالعات نشان می دهد که دانشجویان سال اول استرالیایی، چینی، آمریکایی و ترکیه ای در رده مبتلایان به احساس غربت قرار داشتند (۶). احساس غربت همراه با نشانه های جسمانی (از قبیل مشکلات معده، روده، سردرد، بی اشتها و اختلال خواب)، شناختی (از قبیل افکار وسواسی درخصوص محیط خانواده، ناتوانی در تمرکز بر فعالیت های روزانه، ارزیابی منفی از محیط جدید و افکار آرمانی درباره محیط پیشین) و عاطفی (از قبیل اختلال های خلقی و اضطرابی) می باشد (۷). از پیامدهای احساس غربت می توان به رضایت و شادمانی اندک، عزت نفس پایین، از خود بیگانگی، احساس خجالت، احساس خلأ، خودداری از ارتباطات اجتماعی، دوستان اندک، بدبینی، ناتوانی در ابراز خود، درون گرایی، افسردگی، اضطراب، حواس پرتی (۸) اشاره کرد. بیشتر دانشجویان مبتلا به این احساس در زمینه تعاملات اجتماعی به خصوص برقراری تماس و دریافت حمایت دچار ضعف بوده، در هنگام مواجهه با عوامل تنش زا دچار تنش و اضطراب زیادی شده و قدرت تفکر و سازگاری را به شکل سازنده و مفید از دست داده و در نتیجه در محیط جدید بسیار منفعلانه عمل می کنند (۹). به علاوه، در شرایط تحصیلی دارای ضعف عملکرد تحصیلی، حواس پرتی، افکار و رفتارهای وسواسی؛ عزت نفس پایین می باشند (۶). بنابراین بررسی این پدیده ضروری به نظر می رسد.

عوامل مختلفی بر راهبردهای مقابله با احساس غربت تأثیر می گذارند که از جمله آن ها می توان از میزان نیازمندی

1 - Social Support
2 - social network
3 - instrumental
4 - informational
5 - emotional

آشنا را می‌سنجد. پرسشنامه بر اساس مقیاس پنج‌گزینه‌ای لیکرت (از هرگز تا خیلی زیاد) تنظیم شده است و نمره گذاری آن از ۱ تا ۵ است. بدین ترتیب حداقل نمره فرد ۳۶ و حداکثر آن ۱۸۰ خواهد بود و هر چه نمره فرد در این آزمون بیشتر باشد نشانه درک احساس غربت شدیدتر می‌باشد. در مطالعه اژه ای و دیگران (۱۳۸۷) پایایی پرسشنامه از طریق آزمون آلفا کرونباخ محاسبه شده است که برای پنج بعد دلتنگی برای خانواده، میل برگشت به موطن، سازگاری، احساس تنهایی و دلتنگی برای افراد و محیط آشنا به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۸۹، ۰/۸۵، ۰/۸۴ و ۰/۶۹ (۲۱) و برای مطالعه حاضر به ترتیب برای پنج بعد ۰/۶۹۹، ۰/۷۰۷، ۰/۶۹۶، ۰/۷۰۱ و برای مقیاس کلی احساس غربت ۰/۷۷۷ به دست آمد.

ب) مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک شده^۱ زیمت و دیگران (۱۹۸۸): این مقیاس ادراکات از بسندگی حمایت اجتماعی را در سه منبع خانواده، دوستان و دیگران مهم می‌سنجد و داری ۱۲ سؤال است که هر سؤال بر روی یک طیف هفت درجه‌ای از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق درجه بندی می‌شود و نمره گذاری آن از ۱ تا ۷ می‌باشد. حداقل نمره فرد ۱۲ و حداکثر آن ۸۴ می‌باشد. در این مقیاس، هر چهار سؤال بر اساس منابع حمایت اجتماعی، به یکی از گروه‌های عاملی خانواده، دوستان و دیگران مهم، متناسب شده است. در مطالعه شکری و دیگران (۱۳۹۱) ضرایب آلفای کرونباخ عامل کلی حمایت اجتماعی ادراک شده و ابعاد سه‌گانه دیگران مهم، خانواده و دوستان در نمونه ایرانی به ترتیب برابر با ۰/۸۴، ۰/۸۵ و ۰/۹۱ (۲۲) و در مطالعه حاضر به ترتیب ۰/۷۳۶، ۰/۷۳۲، ۰/۷۰۷ و ۰/۸۶۷ به دست آمد.

یافته‌ها

در مطالعه حاضر ۳۵۰ دانشجوی جدیدالورد دانشگاه سیستان و بلوچستان در آبان ماه سال ۱۳۹۱ که ساکن

افسردگی یا آشفتگی روانی را نشان دهند (۱۶). در واقع حمایت اجتماعی همچون سپری اجتماعی در برابر عوامل استرس‌زا عمل نموده (۱۷ و ۱۸) و می‌تواند به شیوه‌هایی مانند گوش دادن به مشکلات افراد و ابراز احساسات همدلی، مراقبت، فهم و قوت قلب دادن؛ یاری‌رسانی؛ ارائه اطلاعات و ارائه بازخورد از سوی دیگران به منظور بهبود عملکرد، اثرات نامطلوب فشار روانی را تعدیل و کاهش دهد (۱۹). هم‌چنین باید یادآوری کرد که فقدان حمایت اجتماعی به خودی خود یک منبع استرس محسوب می‌شود (۲۰).

یکی از مشکلات دانشجویان جدیدالورود مسئله احساس غربت، تنهایی، دلتنگی برای خانواده و شهر است که فشارهای روانی زیادی را بر فرد وارد می‌کند. کنار آمدن با این احساس به عوامل متعددی از جمله عوامل محیطی و شخصیتی بستگی دارد و یکی از عوامل محیطی که ارتباط تنگاتنگی با تنیدگی دارد میزان نیاز فرد به حمایت اجتماعی است. بدین منظور مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه میزان نیاز به حمایت اجتماعی با احساس غربت دانشجویان جدیدالورد دانشگاه سیستان و بلوچستان در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ انجام گرفت.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه توصیفی-تحلیلی است جامعه مورد مطالعه دانشجویان جدیدالورد دانشگاه سیستان و بلوچستان در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ بود که در خوابگاه‌های دانشجویی آن دانشگاه سکونت داشتند که جمعیت آنها ۳۱۶۳ نفر بود. به شیوه نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای و بر اساس فرمول آماری انتخاب نمونه کوکران تعداد ۳۵۰ نفر از آنان در آبان ماه همان سال مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات دو پرسشنامه اعتباری‌یابی شده در ایران بود: الف) پرسشنامه احساس غربت اژه ای و دیگران (۱۳۸۷): این پرسشنامه دارای ۳۶ ماده است که ۵ بعد دلتنگی برای خانواده، میل برگشت به موطن، سازگاری، احساس تنهایی و دلتنگی برای افراد و محیط

¹ - Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS)

جدول ۲: مقایسه حمایت اجتماعی و زیر مقیاس های آن بر اساس متغیرهای جنسیت و تاهل دانشجویان

متغیر	گروه	تعداد	میانگین ن	تفاوت میانگین	SE	DF	T	P
زیر مقیاس خانواده	دختر	۱۶۸	۱۷/۷۲	۰/۱۲	۰/۳۲۴	۳۳۱	۰/۳۸۹	۰/۶۹۸
	پسر	۱۶۵	۱۷/۶					
	متاهل	۷۹	۱۷/۵۹					
	مجرد	۲۵۴	۱۷/۶۸					
زیر مقیاس دوستان	دختر	۱۶۸	۱۱/۰۸	۰/۳۸	۰/۳۵۸	۳۳۱	۰/۱۰۸	۰/۹۱۴
	پسر	۱۶۵	۱۰/۷۲					
	متاهل	۷۹	۱۴/۷۲					
	مجرد	۲۵۴	۱۴/۸۸					
زیر مقیاس دیگران مهم	دختر	۱۶۸	۱۴/۸۶	۰/۳۶۲	۰/۲۷۹	۳۳۱	۰/۰۳۳	۰/۱۹۶
	پسر	۱۶۵	۱۴/۸۲					
	متاهل	۷۹	۱۰/۷۲					
	مجرد	۲۵۴	۱۰/۹۶					
حمایت کلی	دختر	۱۶۸	۴۳/۶۷	۰/۵۲۷	۰/۸۹۹	۳۳۱	۰/۰۴۱	۰/۵۵۸
	پسر	۱۶۵	۴۳/۱۴					
	متاهل	۷۹	۴۳/۰۳					
	مجرد	۲۵۴	۴۳/۵۲					

جدول ۳: ضرایب همبستگی احساس غربت با حمایت اجتماعی (و زیر مقیاس های آن)

متغیرها	زیر مقیاس خانواده	زیر مقیاس دوستان	زیر مقیاس دیگران مهم	حمایت کلی
احساس	۰/۲۱۷**	۰/۱۷۸**	۰/۱۵۷**	۰/۱۹۸**
غربت	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۴	۰/۰۰۱

** همبستگی معنادار در سطح ۰/۰۱

بر اساس یافته های جدول ۳ بین میانگین نمرات احساس غربت و حمایت اجتماعی (و زیر مقیاس های آن) همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد ($p < 0/05$). در تحلیل رابطه احساس غربت با حمایت اجتماعی مقدار F به دست آمده معنی دار بود ($p < 0/05$). بنابراین بین احساس غربت با زیر مقیاس های حمایت اجتماعی یک رابطه خطی وجود داشت. ضرایب (Beta) نیز نشان می دهد از بین زیر مقیاس های حمایت اجتماعی؛ زیر مقیاس خانواده با تغییرات نمرات احساس غربت رابطه معنی داری داشت ($p < 0/05$) که این موضوع نشان دهنده آنست که مقیاس خانواده تأثیر بسزایی بر روی احساس غربت دارد که شدت این اثر به اندازه ۰/۲۱۸ بود (جدول ۴ و ۵).

خوابگاه های دانشجویی بودند مشارکت داشتند. از این میان تعداد ۱۷ پرسشنامه به علت نقص اطلاعات کنار گذاشته شد و نهایتاً ۳۳۳ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

برای انتخاب آزمون مناسب به منظور بررسی فرضیات، ابتدا لازم است تا فرض نرمال بودن سازه های تحقیق بررسی گردد. بدین منظور آزمون کلموگروف - اسمیرنوف مورد استفاده قرار گرفت. با توجه به اینکه مقدار p محاسبه شده از ۰/۰۵ بزرگتر است طبیعی بودن سازه های مورد مطالعه مورد تایید قرار گرفت و بنابراین برای پاسخگویی به فرضیات تحقیق از آزمونهای پارامتریک مناسب استفاده شد.

جدول ۱: مقایسه احساس غربت دانشجویان بر اساس متغیرهای جنسیت و تاهل دانشجویان

متغیر	گروه	تعداد	میانگین	تفاوت میانگین	SE	DF	T	P
احساس غربت	دختر	۱۶۸	۱۰۵/۰۱۷	۴/۳۳۹	۲/۵۶۹	۳۳۱	۰/۳۶۱	۰/۰۹۲
	پسر	۱۶۵	۱۰۰/۶۷۸					
	متاهل	۷۹	۱۰۲/۰۱					
	مجرد	۲۵۴	۱۰۳/۱۳					

یافته های جدول ۱ نشان داد بین میانگین نمرات احساس غربت دانشجویان بر اساس متغیرهای جنسیت و وضعیت تاهل تفاوت معنی داری وجود ندارد ($P > 0/05$). بنابراین دانشجویان در متغیر احساس غربت بر اساس جنسیت و وضعیت تاهل در سطح یکسانی قرار داشتند.

یافته های جدول ۲ نشان داد بین میانگین نمرات حمایت اجتماعی دانشجویان بر اساس متغیرهای جنسیت و وضعیت تاهل تفاوت معنی داری وجود ندارد ($P > 0/05$). بنابراین دانشجویان در متغیر حمایت اجتماعی بر اساس جنسیت و وضعیت تاهل در سطح یکسانی قرار داشتند.

هر چند بعضی از دانشجویان به آسانی به این مشکل اعتراف نمی کنند اما حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد از کسانی که جا به جا می شوند و در خوابگاه دانشجویی اقامت می کنند احساس غربت را تجربه می کنند و حدود ۷ تا ۱۰ درصد از آنها با مشکلاتی جدی تر در زمینه غربت مواجه می شوند (۲۵).

یافته دوم مطالعه حاضر نشان داد که بین میانگین نمرات حمایت اجتماعی دانشجویان جدیدالورود دختر و پسر تفاوت معنی داری وجود ندارد (جدول ۲) که به این معناست هر دو گروه از نظر نیاز به حمایت اجتماعی در سطح یکسانی قرار دارند. نتایج مطالعه حاضر درباره نقش تفاوت های جنسیتی در ادراک از حمایت اجتماعی با یافته های شگری و دیگران (۲۲) همخوان ولی با یافته های پینس و زیدمن^۱ (۲۶) و متیود^۲ و دیگران (۲۷) ناهمخوان بود. این گروه از محققان بر خلاف یافته های مطالعه حاضر، مبنی بر تشابه جنسیتی در گزارش منابع حمایتی، دریافته اند که زنان نیازمند حمایت اجتماعی بیشتری در مقایسه با مردان می باشند. متیود و دیگران (۲۰۰۳) بیان می کنند که برای مردان فرایند اجتماعی شدن اغلب با عدم تأکید بر بیان احساسات و با تمرکز بر استقلال، اتکاء به خود و خودکفایی و برای زنان این فرایند با تأکید بر بیانگری کلامی و با تمرکز بر گرمی و تلاش فرد برای برقراری و حفظ روابط صمیمانه مشخص می شود (۲۷). فیشر (۱۹۹۹) نیز تأکید می کند که زنان در مقایسه با مردان به دلیل همدردی و حساسیت هیجانی بالاتر، مهارت بیشتر در استفاده از الفاظ، اولویت برای همکاری و اعتقاد به رهبری برابرنگرانه، از شبکه های حمایت کننده بیشتری استفاده می کنند (۲۶). اما با تبیین احتمال می توان پذیرفت که یکسانی بافت فرهنگی حاکم در مطالعه حاضر با بافت فرهنگی حاکم در مطالعه شگری و دیگران و در مقابل، متفاوت بودن آن با بافت فرهنگی حاکم در مطالعات پینس و زیدمن و متیود و دیگران می تواند در این یافته

جدول ۴: گزارش رگرسیون خطی چندگانه برای تبیین احساس غربت

متغیرها	SS	DF	R	R ²	MS	F	P
رگرسیون	۸۶۲۲/۹۴	۳			۲۸۷۴/۳۱۴		
باقیمانده	۱۷۴۸۸۷/۲۴	۲۹	۰/۰۴۷	۰/۲۱۷	۵۳۱/۵۷۲	۵/۴۰۷	۰/۰۰۱
کل	۱۸۳۵۱۰/۱۸	۳۳۲					

جدول ۵: پیش بینی احساس غربت دانشجویان بر اساس ابعاد سه گانه

حمایت اجتماعی

متغیرها	B	BETA	SE	T	P
مقدار ثابت	۷۲/۴۷۹	-	۷/۷۱۵	۹/۳۹۴	۰/۰۰۱
حمایت خانواده	۱/۷۳۱	۰/۲۱۸	۰/۷۵۳	۲/۲۹۷	۰/۰۲۲
حمایت دوستان	۰/۰۴۳	۰/۰۰۶	۰/۹۰۸	۰/۰۴۷	۰/۹۶۲
حمایت دیگران مهم	-۰/۰۷۵	-۰/۰۰۸	۰/۹۷۷	-۰/۰۷۶	۰/۹۳۹

بحث و نتیجه گیری

ورود به دانشگاه و سکونت در خوابگاه، شرایطی تازه ای می باشد که برای دانشجویان جدیدالورود تنیدگی های خاص خود از قبیل کنار آمدن با دوستان، عدم حمایت های عاطفی و اجتماعی و مشکلات آموزشی را به همراه دارد (۲۳) و مهمترین دلیل بروز این پدیده های تنیدگی زای تغییر محیط زندگی فرد می باشد (۲۴). یکی از چالش های پیش روی این گروه از دانشجویان احساس غربت و دلتنگی نسبت به دیار، خانواده و دوستانی است که در اثر نقل مکان ترک شده اند. عوامل متعددی می توانند در بروز این پدیده نقش داشته باشند که در مطالعه حاضر به بررسی رابطه حمایت اجتماعی با احساس غربت دانشجویان جدیدالورود ساکن خوابگاههای دانشجویی دانشگاه سیستان و بلوچستان پرداخته شد. مطالعه حاضر نشان داد که بین میانگین نمرات احساس غربت دانشجویان جدیدالورود دختر و پسر تفاوت معنی داری وجود ندارد (جدول ۱) که به این معناست هر دو گروه احساس غربت یکسانی را تجربه نموده اند. نتایج تحقیقات دیگر نیز حاکی از برابری بروز احساس غربت در دو جنس مونث و مذکر می باشد (۸). در واقع می توان پذیرفت احساس غربت پدیده ای شایع در جمعیت دانشجویی است (۶) و

¹ - Pines & Zaidman

² - Matud

دلیل حاکم بودن فرهنگ جمع‌نگری و نیز سازمان‌نیافتگی حمایت اجتماعی توسط موسسات و نهادهای ذیربط و نقش مهم و پررنگ خانواده و اقوام، حمایت‌ها بیشتر از جانب خانواده صورت می‌گیرد و انتظار حمایت به طور عمده از سوی خانواده مطرح می‌شود (۳۰). این یافته با یافته‌های فوکویاما همخوان است. وی دریافت در بافت‌های فرهنگی جمع‌نگر در مقایسه با بافت‌های فرهنگی فردنگر، خانواده به عنوان مهمترین گروه خودی در مقایسه با منابع دیگری مثل دوستان و دیگران مهم در تعیین ادراک افراد از حمایت نقش بیشتری ایفا می‌کند (۲۹).

با توجه به یافته‌های این مطالعه می‌توان نتیجه‌گیری کرد که احساس غربت پدیده‌ای عام و رایج در میان دانشجویان دختر و پسر جدیدالورود غیر بومی و ساکن خوابگاه‌های دانشجویی می‌باشد که ارتباط مثبت و معنی‌داری با میزان نیاز فرد به دریافت حمایت اجتماعی از طرف خانواده، دوستان و دیگران مهم دارد. باید گفت که برخورداری از حمایت اجتماعی هرچند در رابطه با افزایش: عزت نفس، سلامت رفتاری، شایستگی و صلاحیت فردی، تطابق بهتر با بیماری، احساس خوب بودن و تاب‌آوری (۳۱ و ۳۲) و کاهش: انزوای اجتماعی، استرس، اختلالات روانی، افسردگی، اضطراب و اقدام به خودکشی (۲۰) دارای بار مثبت می‌باشد اما در مطالعه حاضر مشخص شد که حمایت اجتماعی در رابطه با پدیده احساس غربت دانشجویان غیربومی جدیدالورود و ساکن خوابگاه‌های دانشجویی دارای بار منفی است. به این معنا که هرچه دانشجویان غیربومی جدیدالورود خود را بیشتر نیازمند حمایت اجتماعی دیگران بدانند، احساس غربت بیشتری را نیز تجربه خواهد نمود. در این راستا جهت کاهش وابستگی افراد به دیگران، گنجاندن موضوعاتی از قبیل آموزش مهارت‌های زندگی از قبیل مهارت‌های خودتصمیم‌گیری^۱ و خودحمایتی^۲ در تمامی دوره‌های تحصیلی کشورمان می‌تواند مناسب باشد. هم‌چنین با توجه به محرز شدن نقش حمایتی خانواده در افزایش

نقش داشته باشد. شواهد تجربی نشان داده‌اند که تأکید نسبی بر ابعاد مستقل و به هم وابسته خود در بافت‌های فرهنگی، متفاوت می‌باشد به گونه‌ای که در بافت فرهنگی فردنگر بر تفرد و تمایزیافتگی و در بافت فرهنگی جمع‌نگر بر نزدیکی به مثابه هنجارهای فرهنگی تأکید می‌شود. به همین دلیل در فرهنگ فردنگر مانند آمریکای شمالی و اروپای غربی بر افزایش و حفظ تمایزیافتگی از دیگران و در فرهنگ‌های جمع‌نگر نظیر فرهنگ آسیایی (از جمله ایران)، افراد، بدون توجه به جنسیت آنها، وابسته به گروه‌هایشان می‌باشند (۲۸) و به همین دلیل در مطالعه حاضر مشخص شد که دانشجویان غیر بومی جدیدالورود نیازمند حمایت اجتماعی بیشتری می‌باشند.

یافته اصلی این مطالعه نشان داد که بین نیاز به حمایت اجتماعی و زیرمقیاس‌های آن (خانواده، دوستان و دیگران مهم) و احساس غربت دانشجویان جدیدالورود رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (جدول ۳) که به این معناست هر چه فرد نیازمند حمایت اجتماعی بیشتر خانواده، دوستان و دیگران باشد، احساس غربت بیشتری را نیز تجربه می‌کند. هر چند در پیشینه پژوهشی این مطالعه، محققین با مطالعات مشابه برخورد نداشتند، با این وجود، یافته اصلی این مطالعه مبنی بر همبستگی مثبت و معنی‌دار نیاز به حمایت اجتماعی با ادراک احساس غربت دانشجویان جدیدالورود، به عنوان یک تنیدگی، با یافته‌های مطالعات دیگر مبنی بر همبستگی قوی بین میزان وابستگی افراد و شاخص‌های ناسازگاری و درماندگی روانشناختی (۳۳) همخوانی دارد. هم‌چنین نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد که از بین زیرمقیاس‌های سه‌گانه حمایت اجتماعی، زیرمقیاس خانواده قابلیت پیش‌بینی تغییرات احساس غربت دانشجویان را دارد (جدول ۵) که بیانگر آن است هرچه فرد وابستگی بیشتری به خانواده خود داشته باشد با ورود به شهر یا مکانی جدید و دور از خانه احساس غربت بیشتری را تجربه می‌کند. با توجه به این یافته می‌توان پذیرفت الگوی تاثیرپذیری افراد از انواع منابع حمایتی، خانواده، دوستان و دیگران مهم، یکسان نبوده و در ایران به

^۱ - Self-determination

^۲ - Self-advocacy

سابقه سکونت در منزل و سکونت در خوابگاه های شبانه روزی دانش آموزی، ۳) مقایسه میزان احساس غربت و حمایت اجتماعی بر اساس ویژگی های شخصیتی از قبیل میزان تاب آوری، سرسختی و ... ۴) سنجش اثربخشی استفاده از رویکردهای شناختی، رویکردهای معنوی و رویکردهای ترکیبی شناختی- معنوی در کاهش این پدیده ها با استفاده از گروه های مداخله و گواه.

تشکر و قدردانی

مؤلفان بر خود لازم می بینند از تمام کسانی که با آنها در انجام هرچه بهتر این مطالعه یاری رسانده اند، خصوصاً دانشجویان مورد مطالعه، تقدیر و تشکر نمایند.

احساس غربت دانشجویان بر خانواده ها ضروری می نماید نسبت به مستقل بار آوردن فرزندان از همان دوران کودکی و گسترش سبک دلبستگی ایمن برنامه ریزی داشته باشند. یافته های مطالعه حاضر، حداقل برای افرادی که خصوصیات مشابه شرکت کنندگان این تحقیق را دارند از جمله افراد مهاجر، ساکن اردوگاهها قابل تعمیم است. به علت کمبود پیشینه تحقیق و محدودیت مطالعه حاضر یعنی بررسی میزان احساس غربت و حمایت اجتماعی دانشجویان جدیدالورود در ترم اول تحصیلی، به سایر محققان انجام تحقیقاتی با توجه به موارد ذیل پیشنهاد می گردد: ۱) بررسی میزان احساس غربت و حمایت اجتماعی در طول دوران تحصیلی دانشجویان، ۲) مقایسه میزان احساس غربت و حمایت اجتماعی دانشجویان بر اساس

References:

1. Tabe Bordbar F.; Rasoolzadeh Tabatabaie K.; Azad Falah P.; & Samani S. Effect of assertiveness training on homesickness in girl's students. J Mazandaran Univ Med Sci 2009; 19(73): 28-33. [Persian]
2. Yeh C.; Inose M. International students reported English fluency, social support satisfaction, and social connectedness as predictors of acculturative stress. Counseling Psychology 2003; 16 (1): 15-28.
3. Farhadi M. Study of relationship between attachment style and homesickness. Dissertation for M.A. Tehran Univ 2005. [Persian]
4. Eurlings-Bontkoe EHM.; Brouwers E.; Verschur M.; & Duijsens I. DSMIII-R and ICD 10 Personality Disorder Features Among Women Experiencing Two Types Self-reported Homesickness: An Exploring Study. British J Psychology 1998, 89 (3):405-416.
5. Van Vliet T. Homesickness: Antecedents, consequences, and mediating processes. (first edition) Wageningen. The Netherlands: Ponsens & Looijen 2001.
6. Ejei J.; Dehghani M.; Ganjavi A.; & Khodapanahi MK. Validation of Utrecht Homesickness Scale in Students. J Behavioral Sciences 2008; 2(1): 1-12. [Persian]
7. Thurber CA.; Sigman MD.; Weisz JR.; & Schmidt Ck. Homesickness in preadolescent and adolescent girls: risk factors, behavioral correlations, and sequelae. j of clinical child psychology 1999; 28:185- 196.
8. Damoori D.; Zanjirchi M.; Khatibi A. The analysis of relation between religious beliefs and different aspects of spiritual nostalgia (Case Study: Non- Native Students of Yazd University). Knowledge in Islamic University 2011;15(1):25-46.[Persian]
9. Benn L.; Harvey JE.; Gilbert P.; & Irons C. Social rank, interpersonal trust and recall of parental rearing in relation to homesickness. Personality and individual differences 2005; 8(38): 1813-1822.
10. Schwarzer R.; Knoll, N. Functional roles of social support within the stress and coping process: A theoretical and empirical overview. International J Psychology 2007; 42(4): 243-252.
11. Cohen S. Social relationships and health. American Psychologist 2004; 59 (8): 676-684.
12. Gerard JM.; Landry-Meyer L.; Guzell-Roe JR. Grandparent's raising grandchildren: The role of social support in coping with caregiver challenges.

- International J Aging and Human Development 2006; 62(4): 359-383.
13. Ghaedi Gh.; Yaaghoobi H. Study on the relationship between different dimensions of perceived social support and different aspects of well being university students. *Armaghane-danesh* 2008; 13(2):69-82. [Persian]
 14. Zaki AM.; Reliability and validity of the social provision scale in the students of Isfahan University. *Iranian J Psychiatry and Clinical Psychology* 2009; 14(4):439-446. [Persian]
 15. Hossein zadeh AA.; Sepahmansour M. Relationship between social support and self-esteem with Student's identity styles. *Social Psychology Research* 2011, 1(1): 74-88. [Persian]
 16. Bradley JR, Cartwright S. Social support, job stress, health, and job satisfaction among nurses in the United Kingdom. *International J Stress Management*. 2002; 9(3):163-182.
 17. Jesse SM.; Jacqueline KM.; Shaun P.; & Kristin LC. Clarifying relationships among work and family social support, stressors, and work-family conflict. *J Vocational Behavior* 2010; 76 (1): 91-104
 18. Kaltiala-Heino R.; Rimpela M.; Rantanen P.; & Laippala P. Adolescent depression: The role of discontinuities in life course and social support. *J Affective Disorders* 2001, 64 (2&3): 155-166.
 19. Bakhshipur A.; Payravi H.; Abediyan A. The Quarterly J Fundamentals of Mental Health 2005; 7 (27& 28): 145-152. [Persian]
 20. Azadi S.; Azad H. The correlation of social support, tolerance and mental health in children of martyrs and war-disabled in Universities of Ilam. *Iranian J War and Public Health* 2011; 3(12): 48-58 [Persian]
 21. Ejei J.; Dehghani M.; Ganjavi A.; Khodapanahi MK. Validation of Utrecht homesickness scale in students. *J Behavioral Sciences* 2008; 2(1):1-12.
 22. Shokri O.; Farahani MN.; Kormi Nouri R.; & Moradi AR. Perceived Social Support and Academic Stress: The Roles of Gender and Cultural Differences. *Developmental Psychology* 2012; 9(36): 143-156 [Persian]
 23. Petterson, T.; Arnetz, D. Factor analysis and predictors of student stressors. *Psychotherapy Psychosomat* 2001; 70(3): 39-94.
 24. Valeriet D.; Lanrie AS. A cognitive model of religions influence on health. *J Soci Issu* 1995; 51(2): 49-62.
 25. Engels RCME.; Nijhof KS. Parenting styles, coping strategies, and the expression of homesickness. *J Adolescence* 2007; 30(5): 709-720.
 26. Pines AM.; Zaidman N. Gender, culture, and social support: A male-female, Israeli Jewish-Arab comparison. *Sex Roles* 2003, 49 (11&12): 571-586.
 27. Matud MP.; Ibanez I.; Bethencourt JN.; Marrero R.; & Carballeira M. Structural gender differences in perceived social support. *Personality and Individual Differences* 2003; 35(8); 1919-1929.
 28. Triandis HC.; Suh EM. Culture influences on personality. *Annual Review of Psychology* 2002; 53(1): 133-160.
 29. Goodwin R.; Plaza SH. Perceived and received social support in two cultures: Collectivism and support among British and Spanish students. *J Social and Personal Relationships* 2000; 17 (2), 282-291.
 30. Khodapanahi, MH.; Asghari, A.; Salehsedgpur, b.; & Katebahi, J. Preparing and investigating the reliability and validation of the family social support questionnaire. *J Family Research* 2009; 5(20): 423-40 [Persian]
 31. Lopez FG.; Gormley B. Stability and change in adult attachment style over the first-year college transition: relations to self-confidence, coping, and distress patterns. *J Counseling Psychology* 2002; 49(3): 355-364.
 32. Lapsley DK.; Edgerton J. Separation-individuation, adult attachment style, and college adjustment. *J Counseling and Development* 2002; 80(4): 484-492.
 33. Bornstein RF. The dependent personality: developmental, social and clinical perspective. *Psyche Logical Bulletin* 1992; 112 (1): 3-23.

The Relationship between Social Support and Homesickness in New College Student

Jenaabadi, Hossein¹, Sabegi, Faramarz²

1. (**Corresponding Author**) Associate professor of psychology, Sistan and Baluchestan University, Education & Psychology Faculty, Zahedan, Iran.

2. Educator of Elementary Education, Sistan and Baluchestan University, Education & Psychology Faculty, Zahedan, Iran

Abstract:

Introduction: Homesickness and social support are problems for new college student. In this regard, the present study was planned to assess the relationship between social support and homesickness Sistan and Baluchestan university new college students.

Method: This is a descriptive - correlation study and its population were Sistan and Baluchestan university new college students in academic year 2012-2013. 333 students from them were selected by random sampling method in November. The study instruments included multidimensional scale of perceived social support (Zimet et al. 1988) and Utrecht homesickness scale (Ejei et al. 2008). The scores were analyzed using the Spearman correlation coefficient and multiple regression by Software SPSS₁₇.

Results: A) Between the mean scores of boys and girls in the two components of social support and felt the difference was not significant ($p>0/05$). B) There were significant positive correlations between social support and homesickness ($R: 0/198, P<0/05$). C) Multiple regression results showed that from three subscales of social support, family subscale can explain and predict homesickness of this group of students ($F=5/407, T=2/297, P<0/05$).

Conclusion: the need to more social support is associated with more homesickness.

Keywords: Social Support, Homesickness, New College Students, Sistan & Baluchestan University.